

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	juni 2026
Institution	Det Blå Gymnasium Haderslev
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Lars Rasmussen
Hold	hhh3d23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Ti- tel 1	Medie, magt og sandhed
Ti- tel 2	Mytemotiver
Ti- tel 3	Sprog og kommunikation
Ti- tel 4	1800-tallets litteratur: Romantikken og Det moderne gennembrud
Ti- tel 5	Det 20. århundredes litteratur
Ti- tel 6	Tendenser i samtiden
Ti- tel 7	Science fiction – utopi/dystopi
	Opslagsværker: www.ordnet.dk ; www.ordbogen.com

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Medie, magt og sandhed
Indhold	Dette forløb har fokus på, hvordan begivenheder kan blive til nyheder og indgå i et kredsløb af medietekster, der løbende udvikler sig. Fri og lødig nyhedsformidling har længe spillet en væsentlig rolle for den borgerlige offentlighed, der betragtes som en forudsætning for demokrati. Vi skal ud over den klassiske nyhedsformidling, beskæftige os med overgangen fra gatekeeping til gatewatching samt fake news og hvorledes denne udfordrer den borgerlige offentlighed. Dertil skal vi arbejde med sociale medier og delingskultur. Forløbet skal altså udvikle elevernes viden om kommunikation og styrke elevernes evne til at begå sig i et samfund, hvor sociale medier spiller en øget rolle. Forløbet kobles til SO1, hvor eleverne har beskæftiget sig med digitale krænkelser på nettet. SO1 afsluttedes med fremlæggelser af elevernes hjemmeside, hvor digitale krænkelser var fokus. Baggrundsmateriale: ▪ I-bog: Christensen, Peter m.fl. ”Store nyheder”. Systime (7,1 sider). ▪ https://storenyheder.systime.dk/ ▪ Første del: Pressen – I samfundets tjeneste. ▪ Pressen som magtfaktor. ▪ Kort pressehistorie. ▪ I-bog: Larsen, Ole Schultz ”Håndbog til dansk”. Systime ▪ https://hbdansk.systime.dk/ ▪ Kap. 5.1: Avisjournalistik ▪ Hvad er en avis? ▪ Avistyper. ▪ Stofområder. ▪ Samfundsområder. ▪ De fem nyhedskriterier. ▪ Ydre komposition. ▪ Kilder. ▪ Vinkling. ▪ Avisens genrer. ▪ Nyhedsjournalistik. ▪ Meningsjournalistik. ▪ Fortællende journalistik. ▪ Servicejournalistik. ▪ Indre komposition. ▪ Det journalistiske sprog. ▪ Fake news og clickbait. ▪ I-bog: Petersen, Jan Aasbjerg og Johanne Katrine Larsen 2018. ”Dig og digital dannelse i dansk”. Dansk lærerforeningen.

	Faglige mål: ▪ Demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske medier. ▪ Demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion, samt indsigt i tilhørende problemstillinger. ▪ Demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. ▪ Demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i skriftlige sammenhænge. ▪ Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster. Kernestof: ▪ Dansk sprog; sproglig variation og anvendelse i professionelle sammenhænge. ▪ Sagtekster inden for journalistik; nyhedsartikel, reportage, kronik, leder, new Journalism osv. ▪ Digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier. ▪ Medieanalytiske begreber og metoder. ▪ Mediehistorie
Væsentligste arbejdsformer	▪ Læreroplæg i form af præsentationer og oversigter. ▪ Klasseundervisning og samtale, der skal træne eleverne i at indgå i dialogisk undervisning. ▪ Individuelle opgaver, der skal bidrage til elevernes selvstændighed. ▪ Gruppearbejde, der skal gøre eleverne selvstændige og træne deres løsningsfærdigheder ▪ Casearbejde./projektarbejdsform med fremlæggelse, hvor eleverne kan øve deres fremtræden foran en mindre forsamling. ▪ Skriftligt arbejde. ▪ Proces- og formidlingsorienterede aktiviteter. ▪ Oprettelse af hjemmeside med fokus på delingskultur.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Mytemotiver
Indhold	<u>Grundbogsmateriale:</u> Ole Schultz Larsen, 2021, ”Håndbog til dansk”; Systime, https://hbdansk.systime.dk kap. 3. Litteratur (uddrag) Anette Hauge Nielsen m.fl.; 2017, ”Dansk på ny», https://danskpaany.systime.dk/?id=153#c452 Ove Benn & Jørn Jacobsen: ”Mytemotiver i dansk litteratur”, Dansk lærerforening: Indledning Kap. 1: ”Altings ulidelige klarhed – om Syndefaldsmyten”, s. 11-13 Kap. 2: ”Væbnet med vinger – Ikarosmyten, s. 47-49 Kap. 4: ”Veritas og vanitas – sandhed og forfængelighed – myten om Narcissus og Ekko”, s. 121-124 <u>Læste tekster:</u> 1.Mosebog, kap. 2-3, Naja Marie Aidt: ”Den blomstrende have”, 1993 Charlotte Weitze: ”Villy” (1999) Karen Blixen: ”Ringen” (1958) Harpens kraft (folkevise) Søren Damm: Af ”Transit”, 1993 Snehvide og de syv små dværge (folkeeventyr) Bjarne Reuter: Af ”Lille spejl på væggen der...”(1983) Daedalus og Icaros, af: Ovids forvandlinger, 8. sang, vers 183-235 Gustav Munch-Petersen: ”det” (1932) Naja Marie Aidt: ”Som englende flyver” (1993) Björn Afzelius: ”Ikaros” (1984) Som skriftlig opgave har eleverne lavet en analyse med perspektivering af: Knud Holst: ”Hed august”, 1978 <u>Værk:</u> ”Kundskabens træ”, instr. Nils Malmros, 1981 <u>Supplerende materialer:</u>

	Diverse reklamer (Syndefaldet i billeder) ”Pin up”, kortfilm, 1995, instr. Mats Olof Olsson Anders Kirkegaard: ”Ikarus memoier. Min faders fortællinger om Pyrrhus-sejre og arvesynd” (1980) (maleri)
Omfang	Omfanget af det faglige stof forløbet vurderes til ca. 10% af det samlede stof.
Særlige fokuspunkter	Forløbet skærper elevernes opmærksomhed på hvordan grundfortællinger som myter ligger som klangbund for adskillige litterære værker, hvorved en dybere forståelse af teksternes tematik opnås. Samtidig fungerer forløbet om en systematisk introduktion til den litterære analyses begreber og metoder. <u>Faglige mål:</u> -analysere og fortolke fiktive tekster -perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden <u>Kernestof:</u> -mangfoldige litterære genrer -billeder, film og øvrige multimodale tekster -oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metode
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/

[Retur til forside](#)

Titel 3	Sprog og kommunikation
Indhold	<u>Grundbogsmateriale:</u> Ole Schultz Larsen 2021. Håndbog til dansk, Systime, https://hbdansk.systime.dk - Kapitel 4.2: Sproglige billeder - Kapitel 4.4: Sproglige figurer - Kapitel 4.10: Argumentation - Kapitel 4.9: Retorik - Kapitel 4.11: Diskursanalyse Om appelformerne: https://danskpaany.systime.dk/?id=282#c264 Henning Bøtner Hansen m.fl.: ”De korte medieformater”, Systime, https://dekortemedieformater.systime.dk/ : Kampagnespottet • Kampagnespottet som format • Kampagnetyper • Produktionsforhold og målgruppe <u>Taler:</u> H.M. Dronning Margrethe II’s nytårstale, 31.12. 2023 Mette Frederiksens tale til fredsgudstjeneste på 2-årsdagen for angrebet på Ukraine, 24.02.24 Mette Frederiksens tale på Flagdagen for Danmarks udsendte, 05.09. 2024

Argumenterende tekster:

Læserbrev: Lad dem dog bo det samme sted hele tiden ”Hvor skal børnene bo”
(Skriveportalen)

Louise Elly Meier: Snapchat har forvandlet mig til et hysterisk monster, Politiken,
24.11. 2014

David Christensen: ”Skolesystemet har givet mig for meget anerkendelse og for lidt kritik”, Information, 04.03. 2017

Anna Ejlsborg: ”Gymnasielærer: Det er alt for tit denne type børn, der gør, at fællesskabet ikke består”, Politiken, 23.03. 2024 (skriftlig aflevering)

Kampagnevideoer: (værk)

<https://sikkertrafik.dk/til-toppen/kampagner/ung/>

Videoer til analyse

- Dit svar er bedre sent end aldrig
- Du gør det ikke, vel?
- Stopper du dine venner, før det er for sent?
- Hvad laver du når du kører bil?
- Hvem kører bilen når du drikker?

Videoer inddraget perspektiverende:

- Man kommer aldrig 100% videre
- Det opkald, alle forældre frygter
- Ingen kan erstatte ham
- Mikkel er død – men han ved det ikke (afsnit 1)

Reklamer: (og appelformer)

Hope.dk: ”Jeg hedder Emil, og jeg har et alkoholproblem”.

Robinhus.dk: ”Vi sætter pris på samarbejde”.

Jysk: ”Jeg har et godt tilbud”.

Andet:

Alternativets principprogram (uddrag)

Anne Bornerup Græsborg & Mette Møller Jørgensen: ” Diskursanalyse i dansk. Sprog, magt og identitet”, Systime,

<https://diskurs.systime.dk/?id=164#c287>

- Opgaver om abortdiskurser

Et skriftlighedsforløb om de 7 snubletråde var tilknyttet forløbet:

	https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=130&loopRedirect=1
Omfang	Omfanget af det faglige stof forløbet vurderes til ca. 20 % af det samlede stof.
Særlige fokuspunkter	Vi har repeteret faglig viden fra tidligere forløb om sprog og analyse af ikke-fiktive tekster og derefter bygget ovenpå med flere faglige begreber inden for stilistik, retoriske virkemidler, argumentation (Toulmins model), argumentationskneb, og appelformer. Forløbet har haft fokus på hvordan sproglige, stilistisk og retoriske greb spiller en rolle i forskellige former for kommunikation – fra taler over reklamer til debatindlæg. Faglige mål: - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger Kernestof: - dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde

Titel 4	1800-tallets litteratur: Romantikken og Det moderne gennembrud
Indhold	<u>Grundbogsmateriale:</u> ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs”; Systime, https://litthist.systime.dk/ kap. 5: 1800-1870: Romantikken & kap. 6: 1870-1890: Det moderne gennembrud Maja Bødtcher-Hansen & Susan Mose: ”Det moderne gennembrud#MeToo”, 2019, Gyldendal: Om Sædelighedsfejden https://detmodernegennembrud.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=141#c293 Om dramaet: Gerd Lütken og Johannes Fibiger: ”Litteraturens veje”, Systime: https://litteraturensveje.systime.dk/?id=813&L=0#c3959 <u>Andet anvendt materiale:</u> Video: ”Store tanker & trange tider”, DR2, del 1 & 2 ”Et dukkehjem”, DR, dansk tv-teater fra 1974, instr. Palle Kjørulff-Schmidt (uddrag) <u>Billeder:</u> Caspar David Friedrich: Munken ved havet, 1808-10. Olie på lærred, 110 x 171,5 cm Christian Købcke(1810-48): Udsigt fra Dosseringen ved Sortedamssøen mod Nørrebro, (1838) Olie på lærred. 53x71,5 cm Martinus Rørbye (1803-1848): Udsigt fra kunstnerens vindue, ca. 1825. Olie på lærred. 30x29,3 cm <u>Læste tekster:</u> Schack Staffeldt: ”Indvielsen”(1804) Adam Oehlenschläger: ”Simon Peder”(1805) N.F.S. Grundtvig: ”Danmarks Trøst”(1820) Steen Steensen Blicher: ”Le Petitmaitre d’ Ecole”(1844) Emil Aarestrup: ”Paa Sneen”(1838) Emil Aarestrup: ”Angst”(1838) H.C. Andersen: ”Skrubtudsen”(1866) (skriftlig aflevering)

	H.C. Andersen: "Hyrdinden og skorstensfejeren" (1845) J. P. Jacobsen: "To verdener" (1879) Herman Bang: "Pernille" (1880) Henrik Pontoppidan: "Ane-Mette" (1887) Henrik Pontoppidan; "En stor dag" (1899) (skriftlig aflevering) Værk: Henrik Ibsen: "Et dukkehjem"(1879) <u>Tekster til nutidsperspektivering:</u> Michael Falch: "I et land uden høje bjerge" (1986) Nik & Jay: "Vi vandt i dag"(2012)
Omfang	Omfanget af det faglige stof forløbet vurderes til ca. 15 % af det samlede stof.
Særlige fokuspunkter	Arbejdet med begge perioder og brudfladen mellem romantikken og det moderne gennembrud har til hensigt at tydeliggøre de to perioders særlige kendetegn. Faglige mål: - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkeviser og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - svenske og norske tekster på originalsprog - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder

	- litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde

Titel 5	Det 20. århundredes litteratur
Indhold	<u>Grundbogsmateriale:</u> Tinne Serup Bertelsen og Barbara Kjær-Hansen: "Litteraturhistorien – på langs og på tværs", https://litthist.systime.dk/: - 1890-2000: Modernisme og realisme (i uddrag) <u>Læste tekster:</u> Martin Andersen Nexø: "Lønningsdag (En idyl)"(1900) Johannes V. Jensen: "På Memphis station"(1904) Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål"(1920) Martin A. Hansen: "Agerhønen"(1947) Klaus Rifbjerg: "Det er blevet os pålagt"(1960) Peter Seeberg: "Patienten"(1962) Dorrit Willumsen: "En brist"(1974) Vita Andersen: "Fredag", "Lørdag", "Søndag"(1978) Michael Strunge: "Natmaskinen"(1981) Helle Helle: "Film" (1996) <u>Andet:</u> "BAZAR" (DR bogprogram, 1984) med Poul Borum, Michael Strunge, Pia Tafdrup, Lola Baidel og Kristen Bjørnkjær Skriftlighedsforløb om at skrive essay: Lars Holst Madsen, Systime, 2021, - https://skriftligeksamenidanskhhx.systime.dk/?id=134 - Essay Anne Haugaard Thomsen: "Guide til skriftlig dansk hhx/eux", Systime, 2020, https://guidetilskriftligdanskhhx.systime.dk/?id=150 Mischa Sloth Carlsen & Maja Bødtscher-Hansen, "Med tiden – et litteraturhistorisk overblik" Systime, 2023, https://medtidenoverblik.systime.dk/?id=156 -Forfatterstemme: Michael Montaigne https://medtidenoverblik.systime.dk/?id=157 -Montaignes spor hos Holberg og Blixen

	- Ludvig Holberg: "Censur" (1749) - Klaus Rifbjerg: "Glæden ved vin" (1991)
Omfang	Omfanget af det faglige stof forløbet vurderes til ca. 10% af det samlede stof.
Særlige fokuspunkter	1800-tallets litteratur er blevet behandlet i et særskilt periodeforløb, så her bliver der hoppet frem til århundredeskiftet og læst tekster som afspejler de vekslende realistiske og modernistiske strømninger i det 20. århundrede. Noget af forløbet er læst i sammenhæng med DHO-undervisningen omkring temaet "Det moderne Danmark". Som en del af DHO-undervisningen var eleverne på en ekskursion til Aarhus med besøg på Aros. Som en del af forløbet blev der arbejdet med et skriftlighedsforløb omkring essayet. Faglige mål: - analysere og fortolke fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: -mangfoldige litterære genrer -mindst én folkeviser og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder -litteratur-, sprog- og mediehistorie
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 6	Tendenser i samtiden
Indhold	<u>Grundbogsmateriale:</u> ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs”; Systime, https://litthist.systime.dk/kap. 8: 2000-2020: Eksperimenterende realisme. Tine Jensen: ”dansk i praksis”, Systime, 2019: 3.2. Når krig sætter spor https://danskipraksis.systime.dk/?id=159 <u>Læste tekster:</u> Jakob Ejersbo: ”Sushi Sunshine” (2000) Yahya Hassan: ”Barndom” (2013) Yahya Hassan: ”Ghettoguide” (2013) Carsten Jensen: af ”Den første sten” (2015) Poul Krebs: ”Helmand Blues (Skyggernes nat) (2009) Thomas Korsgård: ” Det kolde bord ”, fra novellesamlingen ”Tyverier” (2019) Caspar Eric: af ”Jeg vil ikke tilbage”(2020) <u>Værk:</u> Helle Helle: ”Ned til hundene” (2008) <u>Andet:</u> Yahya Hassan performance video – læser ”Barndom” op (youtube)
Omfang	Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 15 % af det samlede stof
Særlige fokuspunkter	I dette forløb har vi arbejdet med den litteratur som er skrevet i elevernes samtid, dvs. med fokus på de seneste ca. 20 år. De litterære tendenser er blevet set i sammenhæng med og perspektiveret til generelle tendenser i samfund og kultur. Noget af forløbet er læst i sammenhæng med DHO-undervisningen omkring temaet ”Det moderne Danmark”. Som en del af DHO-undervisningen var eleverne på en ekskursion til Aarhus med besøg på Aros. Faglige mål: –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster

	–perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden –demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger –navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde

Titel 7	Science fiction – utopi/dystopi
Indhold	<u>Grundbogsmateriale:</u> -Christian Dahl: Dystopi https://lex.dk/dystopi -Science fiction som genre (oversigtsark fra indidansk.dk) <u>Læste tekster:</u> - Ludvig Holberg: af "Niels Klims underjordiske rejse" (1741) - Peter Seeberg: "Patienten" (1962) - Svend Åge Madsen: "Skabt for hinanden"(1995) <u>Værk:</u> Olga Ravn: "De ansatte" (2018) <u>Andet:</u> -Martin Rohr Gregersen: " Olga Ravns science fiction-roman er en foruroligende og nydelsesfuld læseoplevelse", Kristeligt Dagblad, 25.04. 2018 - Erik Skyum-Nielsen: " Olga Ravns 'De ansatte' er et tankevækkende advarselsbrev til sin samtid", Information, 24.05. 2018.
Omfang	Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 10 % af det samlede stof
Særlige fokuspunkter	Science fiction-genren sættes i sammenhæng med begreberne utopi og dystopi og ind i en bred litteraturhistorisk ramme – fra 1700-tallet til samtidens litteratur. Der lægges særlig vægt på genrens samtidskritiske aspekt.

	Faglige mål: - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - svenske og norske tekster på originalsprog - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde